

ԱՆՆԱ ՖԵԼԻՔՍԻ ՄԿՐՏՅԱՆ

Ֆարմացիայի ինստիտուտ

Տնօրեն

34-40
(060) 71-04-40

anna_mkrtchyan@ysu.am

ID

Հ Կրթություն

Հաստատություն	<<ԳԱԱ "Հայկենսատեխնոլոգիա" ԳԱԿ ՊՈԱԿ
Ֆակուլտետ	<<ԳԱԱ "Հայկենսատեխնոլոգիա" ԳԱԿ ՊՈԱԿ
Տարեթիվ	2008 - 2012
Աստիճան/կոչում	Ասպիրանտ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	Քիմիայի ֆակուլտետ
Տարեթիվ	2003 - 2008
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Հ Լեզուների իմացություն

Հայերեն Russian English

Հ Գիտական հետաքրքրություններ

- ասիմետրիկ կատալիզ, ստեխիոմետրիկ սինթեզ, մետաղակոմպլեքսներ

Հ Պետական մրցանակներ և պատվավոր կոչումներ

2015 Պետական մրցանակ

2019 ԵՊՀ ոսկե մեդալ

2023 Վարչապետի հուշամեդալ

Հ Հրապարակումներ

Հոդված

Sequential Michael addition, cross-coupling and [3 + 2] cycloaddition reactions within the coordination sphere of chiral Ni(ii) Schiff base complexes derived from dehydroamino acids: pathways to the asymmetric synthesis of structurally diverse O-substituted

Emma A. Khachatryan, Lusine Yu. Sahakyan, Anna S. Tovmasyan, Gagik S. Melikyan,

Henrik A. Panosyan, Anna F. Mkrtchyan, Norio Shibata, Andrei V. Malkov, Ashot S. Saghyan

RSC Advances 2025 10558-10564

Հոդված

Glaser Heterocoupling Reaction for the Synthesis of Enantiomerically Enriched Unnatural α -Amino Acids Incorporating Asymmetric Diyne Moieties: Mechanistic Insights and Optimization
Liana Hayriyan, Anna Tovmasyan, Anna Grigoryan, Karapet Ghazaryan, Barbara Biondi,
Olgert L. Dallakyan, Mikayel S. Chobanyan, Hayk Zaqaryan, Ashot Saghyan, Anna Mkrtchyan
ACS Omega 2025 A-G

Հոդված

Synthesis and Biological Activity of Ultrashort Antimicrobial Peptides Bearing a Non-Coded Amino Acid
Cristina Peggion, Andrea Schivo, Martina Rotondo, Simona Oancea, Lucia-Florina Popovici,
Teodora Călin, Anna Mkrtchyan, Ashot Saghyan, Liana Hayriyan, Emma Khachatryan,
Fernando Formaggio, Barbara Biondi
Journal of Peptide Science 2025 8

Հոդված

Unnatural Phosphorus-Containing α -Amino Acids and Their N-FMOC Derivatives: Synthesis and In Vitro Investigation of Anticholinesterase Activity
Ani S. Dadayan, Anna F. Mkrtchyan, Atravazd S. Poghosyan, Slavik A. Dadayan, Lala A. Stepanyan,
Monika H. Israyelyan, Anna S. Tovmasyan, Avetis H. Tsaturyan, Nona A. Hovhannisyan,
Vigen O. Topuzyan, Tatevik H. Sargsyan, Ashot S. Saghyan
ChemistrySelect 2024 1-10

Հոդված

BSA Binding and Aggregate Formation of a Synthetic Amino Acid with Potential for Promoting Fibroblast Proliferation: An In Silico, CD Spectroscopic, DLS, and Cellular Study
Hayarpi Simonyan, Rosanna Palumbo, Satenik Petrosyan, Anna Mkrtchyan, Armen Galstyan,
Ashot Saghyan, Pasqualina Liana Scognamiglio, Caterina Vicedomini, Marta Fik-Jaskólká,
Giovanni N. Roviello
Biomolecules 2024 579

Հոդված

Synthesis and evaluation of new mono- and binuclear salen complexes for the α -alkylation reaction of amino acid substrates as chiral phase transfer catalysts
Anahit M. Hovhannisyan, Anna S. Tovmasyan, Anna F. Mkrtchyan, Karapet R. Ghazaryan,
Ela V. Minasyan, Olgert L. Dallakyan, Mikayel S. Chobanyan, Hayk Zakaryan, Giovanni N. Roviello,
Ashot S. Saghyan
Molecular Catalysis 2024 114618

Հոդված

Synthesis of enantiomerically enriched β -substituted analogs of (S)- α -alanine containing 1-phenyl-1H-1,2,3-triazole groups
Artavazd S. Poghosyan, Ashot S Saghyan, Peter Langer, Ela V. Minasyan, Karapet R. Ghazaryan,
Anahit M. Hovhannisyan, Anna F Mkrtchyan, Volodya Mirzoyan, Emma A. Khachatryan
Amino Acids 2024 67

Հոդված

Synthesis, Characterization, and Study of Catalytic Activity of Chiral Cu(II) and Ni(II) Salen Complexes in the α -Amino Acid C- α Alkylation Reaction
Anna S. Tovmasyan, Anna F. Mkrtchyan, Hamlet N. Khachatryan, Mary V. Hayrapetyan,

Robert M. Hakobyan, Artavazd S. Poghosyan, Avetis H. Tsaturyan, Ela V. Minasyan, Viktor I. Maleev,
Vladimir A. Larionov, Armen G. Ayvazyan, Norio Shibata, Giovanni N. Roviello, Ashot S. Saghyan
Molecules 2023 1180

Հոդված

Asymmetric Synthesis of Derivatives of Alanine via Michael Addition Reaction and their Biological Study

Mkrtyan Anna, Tovmasyan Anna, Paloyan Ani, Sargsyan Armen, Simonyan Hayarpi, Sahakyan Lusine,
Petrosyan Satenik, Hayriyan Liana, Sargsyan Tatevik
Synlett 2022 2013-2018

Հոդված

Synthesis of enantiomerically enriched non-protein α -amino acids and their study as aldose reductase inhibitors

Anna F. Mkrtyan, Liana A. Hayriyan, Armen S. Sargsyan, Ani M. Paloyan, Anna S. Tovmasyan,
Ani J. Karapetyan, Artur A. Hambardzumyan, Nelli A. Hovhannisyan, Henrik A. Panosyan,
Hamlet N. Khachatryan, Ani S. Dadayan, Ashot S. Saghyan
Synthetic Communications 2021 1433-1450

Հոդված

Synthesis of Biomimetic Polymers Based on Nonproteinogenic α -Amino Acids

Nino Zavradashvili, Giuli Otinashvili, David Tugushi, Tengiz Kantaria, Temur Kantaria, Nino Kupatadze,
Ekaterina Chkhaidze, Nino Neparidze, Ashot Saghyan, Anna Mkrtyan, Artavazd Poghosyan
BULLETIN OF THE GEORGIAN NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES 2021 41-47

Հոդված

New Cationic Polymers Composed of Non-Proteinogenic α -Amino Acids

NINO ZAVRADASHVILI, GIULI OTINASHVILI, TEMUR KANTARIA, NINO KUPATADZE, DAVID TUGUSHI,
ASHOT SAGHYAN, ANNA MKRTCHYAN, SERGEY POGHOSYAN, RAMAZ KATSARAVA

Advanced Materials, Polymers, and Composites: New Research on Properties, Techniques, and Applications
2021 277-287

Հոդված

Spectroscopic and SEM evidences for G4-DNA binding by a synthetic alkyne-containing amino acid with anticancer activity

Marta A. Fik-Jaskółka, Anna F. Mkrtyan, Ashot S. Saghyan, Rosanna Palumbo, Agnieszka Belter,
Liana A. Hayriyan, Hayarpi Simonyan, Valentina Roviello, Giovanni N. Roviello
SPECTROCHIMICA ACTA PART A-MOLECULAR AND BIOMOLECULAR SPECTROSCOPY 2020 117884

Հոդված

Asymmetric synthesis, biological activity and molecular docking studies of some unsaturated α -amino acids, derivatives of glycine, allylglycine and propargylglycine

A. F. Mkrtyan, A. S. Saghyan, L. A. Hayriyan, A. S. Sargsyan, A. J. Karapetyan, A. S. Tovmasyan,
A. H. Tsaturyan, E. V. Minasyan, A. S. Poghosyan, A. M. Paloyan, H. A. Panosyan, Lu. Yu. Sahakyan
Journal of Molecular Structure 2020 127850

Հոդված

Biological macromolecule binding and anticancer activity of synthetic alkyne-containing L-

phenylalanine derivatives

Marta A. Fik-Jaskóka, Anna F. Mkrtchyan, Ashot S. Saghyan, Rosanna Palumbo, Agnieszka Belter,

Liana A. Hayriyan, Hayarpi Simonyan, Valentina Roviello, Giovanni N. Roviello

Amino Acids 2020 755-769

Հոդված

Asymmetric Synthesis of Tailor-Made Amino Acids Using Chiral Ni(II) Complexes of Schiff

Bases. An Update of the Recent Literature

Yupiao Zou, Jianlin Han, Ashot S. Saghyan, Anna F. Mkrtchyan, Hiroyuki Konno, Hiroki Moriwaki,

Kunisuke Izawa, Vadim A. Soloshonok

Molecules 2020 2739

Հոդված

Using the Ni-[(Benzylprolyl)amino]benzophenone complex in the Glaser reaction for the synthesis of bis α -amino acids

Anna F. Mkrtchyan, Liana A. Hayriyan, Ani J. Karapetyan, Anna S. Tovmasyan, Avetis H. Tsaturyan,

Victor N. Khrustalev, Viktor I. Maleev, Ashot S. Saghyan

New Journal of Chemistry 2020 8

Հոդված

Исследование асимметрического нуклеофильного бис-присоединения

дегидроаланиновых комплексов Ni(II)

Петросян С. Г., Симонян А. М, Мкртчян А. Ф., Саакян Л. Ю., Цатурян А. О., Сагян А. С.

Հայաստանի քիմիական հանդես 2020 213-222

Հոդված

Synthesis of Enantiomerically Enriched Non-Proteinogenic α -Amino Acids Using the Suzuki Reaction

Saghyan Ashot, Mkrtchyan Anna, Mardiyan Zorayr, Hayriyan Liana, Yuri N. Belokon, Peter Langer

ChemistrySelect 2019 4686-4688

Հոդված

Synthesis of enantiomerically enriched alkynylaryl-substituted α -amino acids through Sonogashira reactions

Ashot S. Saghyan, Anna F. Mkrtchyan, Zorayr Z. Mardiyan, Liana A. Hayriyan, Ani J. Karapetyan,

Yuri N. Belokon, Peter Ehlers, Peter Langer

ChemistrySelect 2019 13806-13809

Հոդված

Synthesis of Optically Pure (S,E)-2-Amino-5-arylpent-4-enoic Acids by Heck Reactions of Nickel Complexes

Mkrtchyan Anna F, Saghyan Ashot S, Mardiyan Zorayr Z, Parpart Silvio, Ehlers Peter, Petrosyan Andranik,

Langer Peter

Synlett 2018 A-F

Հոդված

СИНТЕЗ ЭНАНТИОМЕРНО ОБОГАЩЕННОЙ (S)-2-АМИНО-5-(4-ФТОРФЕНИЛ)ПЕНТ-4-ЕНОВОЙ КИСЛОТЫ И ЕЕ α -АЛЛИЛЗАМЕЩЕННОГО АНАЛОГА

Ա. Ս. ՍԱԳՅԱՆ, Յ. Յ. ՄԱՐԴԻՅԱՆ, Ա. Փ ՄԿՐՏՉՅԱՆ, Ա. Օ. ՑԱՏՈՒՐՅԱՆ

<ողված

Nickel-coordinated chiral enols and Michael addition intermediate stabilized by the Ni-C bond

Liana A. Hayriyan, Anna F. Mkrtchyan, Margarita Moskalenko, Viktor Maleev, Zalina Gugkaeva,

Mikhail Il'in, Kirill Babiyevski, Pavel Dorovatorskiy, Viktor Khrustalev, Aleksandr Peregudov, Yu. Belokon

Mendeleev Communications 2018 464-466

Ուսումնական ձեռնարկ

Ամինաթթուների ֆիզիկաքիմիական, օպտիկական հատկությունները և ստացման եղանակները
Հ.Ս. Սիմոնյան, Ա.Ֆ. Մկրտչյան

2018 40

Ուսումնական ձեռնարկ

ՊԵՊՏԻԴՆԵՐ, ՖԵՐՄԵՆՏՆԵՐ

Ա. Ֆ. Մկրտչյան, Հ. Ս. Սիմոնյան

2018 36

<ողված

Five-year achievements in the field of the asymmetric synthesis of unsaturated amino acids

Saghyan A.S., Belokon, Yu.N., Mkrtchyan, A.F., Langer P, Mardiyan Z.Z.

Chemical Journal of Armenia 2017 54-71

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

<ողված

Асимметрический синтез новых гетероциклически замещенных аналогов α -аминомасляной кислоты, содержащих замещенные триазольные группы в боковом радикале

Ա.С.Сагян, Լ.Յ.Саакян, Ա.Մ.Սимонյան, Ը.Գ.Петросяն, Ա.Փ.Մկրտչյան, Մ.Ա.Սամվելյան, Տ.Վ.Կոչիկյան,

П.Лангер

Химический Журнал Армении 2017 71-81

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

<ողված

New generations of optically active non-proteinogenic α -amino acids, synthesis and study

Hovhannisan A. M., Saghyan A. S., Mkrtchyan A. F., Simonyan H. M

Հայաստանի քիմիական հանդես 2016 81-101

<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

<ողված

Synthesis of enantiomerically enriched amino acids containing acetylenic bond in the side-chain radical

Hayarpi M. Simonyan, Ashot. S. Saghyan, Anna F. Mkrtchyan, Ani J. Karapetyan, Zorayr Z. Mardiyan,

Liana A. Hayriyan

International Journal of Chemical Engineering and Applications 2016 413-416

<http://www.ijcea.org/>

<ողված

Synthesis of optically pure (S)-2-amino-5-arylpent-4-yneic acids by Sonogashira reactions and their potential use as highly selective potent inhibitors of aldose reductase

Silvio Parpart, Andranik Petrosyan, Syed Jawad Ali Shah, Raji Akeem Adewale, Peter Ehlers,
Tatevik Grigoryan, Anna F. Mkrtchyan, Zorayr Z. Mardiyan, Ani J. Karapetyan, Avetis H. Tsaturyan,
Ashot S. Saghyan, Jamshed Iqbal, Peter Langer
RSC Advances 2015 107400-107412
<http://pubs.rsc.org/en/journals/journalissues/ra?e=1#!subjects>

Հոդված
Синтез положительно заряженных комплексов ColI и их исследование в качестве хирамльных катализаторов в реакциях асимметрического генерирования С-С связи.
Мкртчян А. Ф., Геолчанян А. В., Симонян А. М., Петросян С. Г., Сагиян А. С., Малеев В. И.,
Белоконь Ю. Н., Хрусталев В. Н
Химический Журнал Армении 2015 108-121
<http://www.flib.sci.am/eng/Qimia/Frame.html>

Գիտաժողովի նյութ
Asymmetric synthesis of new enantiomerically enriched α -amino acids
A.S. Saghyan, A.F. Mkrtchyan, S.G. Petrosyan, J.A. Yedoyan, A.M. Simonyan, A.V. Geolchanyan,
P. Langer, A.M. Petrosyan

Գիտաժողովի նյութ
Metallocomplex precursors for the synthesis of 18F-fluorinated aromatic amino acids labelled in alpha fluoromethyl moiety
A. V. Geolchanyan, A. S. Saghyan, A. F. Mkrtchyan, S. G. Petrosyan, H. M. Simonyan, V. I. Maleev,
Yu. N. Belokon, R. Schibli, R. N. Krasikova

Գիտաժողովի նյութ
Asymmetric synthesis of new enantiomerically enriched α -amino acids
A.S. Saghyan, S.Gh. Petrosyan, A.V. Geolchanyan, A.F. Mkrtchyan, Z.Z. Mardiyan

---

Գիտաժողովի նյութ
Efficient method for the synthesis of novel enatiomerically enriched derivatives of propargylglycine
Anna F. Mkrtchyan, Ashot S Saghyan, Liana A Hayriyan, Ani J Karapetyan, Zorayr Z Mardiyan,
Hayarpi M Simonyan, Adonc Hovhannes

Գիտաժողովի նյութ
Asymmetric synthesis of potential biologically active new heterocyclic analogs of (S)- α -alanine containing 3,4-substituted 5-thioxo-1,2,4-triazoles in the side-chain radical
H.M. Simonyan, L.Yu. Sahakyan, S.Gh. Petrosyan, A.F. Mkrtchyan, N.N. Baghyan,, J.N. Saribekyan,
A.S. Saghyan

Գիտաժողովի նյութ
Asymmetric synthesis of new heterocyclic analogs of alpha-aminopropionic acid and alpha-aminobutyric acid via Michael nucleophilic addition reactions
Hayarpi Simonyan, Lusine Sahakyan, Anna Mkrtchyan, Satenik Petrosyan, Ashot Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ
Efficient method for the synthesis of novel enantiomerically enriched derivatives of unsaturated amino acids

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched analog of α -aminobutyric acid containing heterocycle in the side chain radical .

L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan, H.M. Simonyan, S.Gh.Petrosyan, A.F.Mkrtchyan

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis and biological activity of novel heterocycle substituted analogues of α -aminobutyric acid

Sahakyan L.Yu., Simonyan H. M, Petrosyan S. Gh., Mkrtchyan A. F., Simonyan M. A., Saghyan A. S.,

Sekoyan E. S.

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of potential biologically active new analogs of (S)-alanine containing nitrogenous bases in the side-chain radical

H.M.Simonyan, L.Yu. Sahakjan, A.F.Mkrtchyan, S.Gh.Petrosyan, N.N.Baghyan, A.O.Voskanyan,
J.N.Saribekyan, A.S.Saghyan

Գիտաժողովի նյութ

Асимметрический синтез новых производных (S)- α -аланина, содержащих 3-замещенные 4-изобутил-5-тиоксо-1,2,4-триазолы в боковом радикале

А.М.Симонян, Н.Н.Багян, А.О.Восканян, Ж.Н.Саривекян, Л.Ю.Саакян, А.Ф.Мкртчян, С.Г.Петросян,
А.С.Сагиян

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched analogs of NII complexes of (S)-allylglycine

L.A.Hayriyan, A.F.Mrkchyan, Z.Z.Mardiyan, A.J.Karapetyan, H.V. Adonc, H.M. Simonyan, S.Gh. Petrosyan,
L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan

Գիտաժողովի նյութ

Synthesis of optically pure (S)-2-amino-5-(3-fluorophenyl)-2-(prop-2-yn-1-yl)pent-4-yonic acid by using Sonogashira reaction

Z.Z. Mardiyan, L.A. Hayriyan, A.F.Mkrtchyan, A.X.Tsaturyan, A.J. Karapetyan, H.V. Adonc, H.M. Simonyan,
S.Gh.Petrosyan, L.Yu.Sahakyan, A.S. Saghyan

Գիտաժողովի նյութ

FIVE-YEAR ACHIEVEMENTS IN THE FIELD OF THE ASYMMETRIC SYNTHESIS OF UNSATURATED AMINO ACIDS

A. S. Saghyan, L.A. Hayriyan, Z.Z. Mardiyan, A.F. Mkrtchyan

Գիտաժողովի նյութ

THE SYNTHESIS OF POTENTIALLY ACTIVE NEW ENANTIOMERICALLY ENRICHED DERIVATIVES OF GLYCINE THROUGH CLICK REACTION

H.V. Adonts, A.S. Saghyan, L.A.Hayriyan, A.F. Mkrtchyan

Գիտաժողովի նյութ

Asymmetric synthesis of enantiomerically enriched new analogs of Ni II complexes of (S)-

propargylglycine

L. Hayriyan, A. Saghyan, H. Simonyan, A. Karapetyan, Z. Mardiyan, A. Mkrtchyan

---

Գիտաժողովի նյութ**Asymmetric synthesis of new enantiomerically enriched α -amino acids**

A.S. Saghyan, A.F. Mkrtchyan, Z.Z. Mardiyan, L.A. Hayriyan, H.V. Adonts

---

Գիտաժողովի նյութ**Synthesis and reactivity of chiral enols coordinated with Ni^{2+} ions and a case of a Michael adduct intermediate stabilized by the Ni-C bond**

L. A. Hayriyan, A. F. Mkrtchyan, Y. N. Belokon, A. S. Saghyan

---

Գիտաժողովի նյութ**Asymmetric synthesis of enantiometrically enriched new analogs of Ni II complexes which contain unsaturated alkene groups**

L. Hayriyan, A. Mkrtchyan, A. Saghyan

Գիտաժողովի նյութ**Asymmetric synthesis of optically active derivatives of α -aminobutyric acid containing triazole groups in the side chain radical**

L.Sahakyan, H.Simonyan, S. Petrosyan, A. MKrtchyan, A. Saghyan, E. Sekoyan

---

Գիտաժողովի նյութ**SYNTHESIS OF A NOVEL HETEROCYCLIC AMINO ACID AND ITS USE FOR THE SYNTHESIS OF SUGAR-AMINO ACID CONJUGATES**

Hayarpi Simonyan, Giovanni Roviello, Anna Mkrtchyan, Lusine Sahakyan, Satenik Petrosyan,

Ashot Saghyan

Գիտաժողովի նյութ**Asymmetric synthesis of new enantiomerally enriched unsaturated α -amino acids by promotion of cross-coupling reactions**

Liana Hayriyan, Anna Mkrtchyan, Ashot Saghyan

Գիտաժողովի նյութ**Asymmetric synthesis and biological activity of some unsaturated α -amino acids**

L. Hayriyan, A. Karapetyan, A. Tovmasyan, A. Mkrtchyan, A. Sargsyan, A. Saghyan

---